

Lasten ja perheiden palvelut tulevassa sote-rakenteessa & kansallisen lapsistrategian suhde sote-uudistukseen

**Liisa Jokinen
Erityisasiantuntija
Lapset ja nuoret yksikkö**

26.3.2021

Lausunnon rakenne

- Sote-uudistuksen tavoitteet lasten, nuorten ja perheiden näkökulmasta
- Kansallinen lapsistrategia
- Kansallisen lapsistrategian sote-palveluita koskevat linjaukset
- Johtopäätökset

Sote-uudistuksen ja kansallisen lapsistrategian taustaa:

- Lasten, nuorten ja perheiden varhainen tuki perustason sosiaali- ja terveyspalveluissa ei toteudu riittävä tasolla nykytilanteessa.
- Sote-palveluiden välillä ei tehdä riittävästi yhteistyötä palveluiden yhteensovittamisessa ja palvelujärjestelmä on hajanainen.
- Alueellisia eroja palveluiden saatavuudessa ja laadussa.
- Lapsen oikeuksien näkökulmasta on keskeistä turvata kaikille lapsille ja perheille riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut ja erityisen haavoittuvassa asemassa olevien lasten oikeuksien toteutuminen.
- YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen toimeenpanoa valvova lapsen oikeuksien komitea on korostanut, että Suomessa tarvitaan yli hallituskausien jatkuvaa johdonmukaista lapsipolitiikkaa ja lapsen oikeuksia koskevien kysymysten kansallista koordinaatiota.
- 21.2.21 julkaistu kansallinen lapsistrategia laadittu parlamentaarisessa työskentelyssä ja perustuu YK:n lapsen oikeuksien sopimukseen.

Kansallisen lapsistrategian sote-palveluita koskevat linjaukset:

- Varhainen tuki ja matala kynnyys
- Yhteistyö sivistystoimen ja sote-palveluiden välillä
- Mielenterveyspalveluiden kehittäminen
- Henkilöstön osaaminen, hyvinvointi ja pysyvyys
- Erityistä tukea tarvitsevien lasten palvelutarpeiden huomioiminen
- Lastensuojelun laadun kehittäminen
- Lapsen aseman ja oikeuksien tunnistaminen aikuisten palveluissa
- Perheiden moninaisuuden huomioiminen

Johtopäätökset

- Lapsistrategian linjausten mukaista kehittämistyötä tuettu valtionavustuksin Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa.
- Sote-uudistus edesauttaisi lasten alueellista yhdenvertaisuutta palveluiden saatavuudessa ja laadussa.
- Ehdotettu lainsäädäntö turvaisi lasten oikeudet riittäviin, yhteensovitettuihin ja lähipalveluina toteutettaviin sote-palveluihin.
- Ehdotettu lainsäädäntö turvaisi edellytykset hyvinvointialueen, kunnan ja järjestöjen yhteistyöhön (esim. sote-palvelut ja kunnan sivistustoimi).
- Sote-uudistuksen ja lapsistrategian tavoitteiden saavuttaminen edellyttää pitkäjänteistä työtä, riittäviä resursseja ja osaamista muutoksen toimeenpanoon arjen tasolla sekä kunnissa että hyvinvointialueilla.